Vyhodnocení připomínek škol k jednotným zadáním v informačním systému NZZ

školní rok 2009/2010

Dana Koèková

EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhodnocení připomínek škol k jednotným zadáním ve školním roce 2009 / 2010

Národní ústav odborného vzdělávání
Praha, září 2010

Vyhodnocení připomínek škol k jednotným zadáním
Ve školním roce 2009/2010
Dana Kočková
Vydal: Národní ústav odborného vzdělávání
Praha, září 2010

Úvod **4**

1. Příprava závěrečné zkoušky podle jednotného zadání **5**

1. Přístup k jednotnému zadání v informačním systému NZZ 5
2. Metodická pomoc 6
3. Rozhodování o využití JZZZ školou 7
4. Příprava na závěrečnou zkoušku podle JZZZ 7
5. Zpracování JZZZ 9

2. Realizace závěrečné zkoušky podle jednotného zadání **12**

1. Písemná zkouška 12
2. Praktická zkouška 19
3. Ústní zkouška 27
4. Obecný přehled ze světa práce 31
5. Samostatná odborná práce 34
6. Účast odborníka z praxe u závěrečné zkoušky 36

3. Názory školy na jednotné zadání závěrečné zkoušky **39**

1. Názory na přínos JZZZ 39
2. Postoje k Nové závěrečné zkoušce 41

4. Příloha – dotazník pro školy **43**

Úvod

V rámci národního projektu Nová závěrečná zkouška[1] bylo ve školním roce 2009/10 vytvořeno celkem 98 jednotných zadání uplatnitelných ve 116 oborech vzdělání. Na tvorbě jednotných zadání pracovalo celkem 50 editorů a 450 autorů – ředitelů a učitelů středních odborných škol. Vytvořená jednotná zadání posuzovalo 74 odborníků z praxe, kteří k tomu byli vybráni Hospodářskou komorou ČR. Jednotná zadání v informačním systému NZZ stáhlo 99,6 % škol a 80 % škol je uplatnilo alespoň v jednom z vyučovaných oborů vzdělání; závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání v červnu 2010 skládalo 21 tisíc žáků (68 %).
Přístup k jednotným zadáním v IS NZZ byl umožněn 461 školám, které tak získaly jednotná zadání pro uplatnění celkem v 1901 „školoborech“. Závěrečná zkouška podle jednotného zadání se uskutečnila v 1331 „školoborech“, tj. 70 % všech „školoborů“.

Jak je již zavedeným pravidlem, jsou po realizaci závěrečných zkoušek ve školách, tj. na přelomu června a července, zjišťovány názory škol na přípravu a realizaci závěrečných zkoušek a připomínky k jednotlivým jednotným zadáním. Pro účely dotazníkového šetření v NÚOV zpracován strukturovaný elektronický dotazník zaměřený na 3 oblasti[2]:
A. Přípravu závěrečné zkoušky podle jednotného zadání
B. Realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání
C. Názory školy na jednotné zadání závěrečné zkoušky.

Dotazník byl uložen přímo v informačním systému NZZ u každého jednotného zadání, ke kterému měla příslušná škola přístup. V červnu 2010 byly školy vyzvány, aby elektronický dotazník vyplnily v termínu do 15. 7. 2010.
Ke stanovenému termínu NÚOV obdržel 667 vyplněných dotazníků tj. 50 % z celkového počtu „školoborů“, v nichž se konala závěrečná zkouška podle JZZZ.

[1] IPn Nová závěrečná zkouška (1. 4. 2009 - 31. 3. 2012) zajišťuje tvorbu jednotných zadání závěrečných zkoušek pro obory kategorie H a E platné soustavy oborů vzdělání. Prostřednictvím webového portálu jsou zadání od šk. r. 2009/10 zpřístupnována všem školám s příslušnými obory vzdělání.

[2] Dotazník je uveden v příloze tohoto materiálu.

1. Příprava závěrečné zkoušky podle jednotného zadání

1. Přístup k jednotnému zadání v informačním systému NZZ

Ředitelé škol obdrželi informace o přístupu k jednotným zadáním dopisem z NÚOV, který byl rovněž zveřejněn na webových stránkách projektu. Většina škol neměla problémy s přístupem do informačního systému NZZ, částečně (v 17 % škol) však byli nuceni řešit konkrétní situaci s pracovníky NÚOV.

Internetové připojení školy umožnilo bezproblémovou práci s informačním systémem NZZ v 99 % škol

Problémy internetového připojení řešilo pouze 8 škol, uvedla je např. SOŠ a SOU technických oborů Skalka, Česká Třebová.

Získání jednotného zadání proběhlo bez problémů v 97 % škol

Problémy se získáním jednotného zadání řešilo 19 škol, např. SOU potravinářské Jílové u Prahy uvedlo, blíže nespecifikovaný problém s nefungujícím vstupem do systému.

Na neúplná jednotná zadání pro obory Elektrikář-silnoroud a Elektrikář-slaboproud si stěžovala ISŠ - COP Valašské Meziříčí.

VOŠ a SPŠ v Rychnově nad Kněžnou uvedla, že nebylo jasné, jestli zadání pro obor Karosář je možné použít pro žáky oboru Klempíř.

VOŠ a SŠ Praha 9 – Vysočany upozornila na časový skluz zveřejnění jednotného zadání Mechanik elektronických zařízení. Podobně i SOU potravinářské Jílové u Prahy (Kuchař - číšník pro pohostinství, Kuchař) a SŠ elektrotechniky a strojírenství Praha 10 (Zámečník, Nástrojař, Obráběč kovů). SOU Valašské Klobouky (Automechanik) dodává, že JZZZ by měly školy znát mnohem dříve, aby se na závěrečné zkoušky mohly v klidu připravit.

SZŠ a VOŠ Liberec uvádí, že z informací nepochopili, zda si zadání mají stáhnout do PC a nevěděli, zda obdrží tištěnou verzi, jejíž potřebné části si budou kopírovat.

Škola musela pro získání jednotného zadání kontaktovat pracovníky NÚOV v 17 % případů (115 škol)

SOŠ a SOU technických oborů Česká Třebová uvedla problémy s připojením do NÚOV, které ovšem blíže nespecifikovala.

SOŠ a SOU Vlašim, SŠ techniky a služeb Karviná a další školy si vyžádaly program pro testovou část písemné zkoušky JZZZ Automechanik. Podobně SOŠ dopravní a SOU, Ostrava – Vítkovice kontaktovala NUOV pro testovou část písemné části JZZZ Autoelektrikář, která nebyla uveřejněna na portálu.

SPŠ a SHŠ v Uherském Hradišti uvedla četnou komunikaci s NÚOV pro přidělení a zaslání přístupových údajů.

SOŠ a SOU Neratovice musela telefonovat do NÚOV pro zpřístupnění JZZZ pro obor Prodavač - potravinářské zboží.

2. Metodická pomoc

Podle zjištěných sdělení se metodických seminářů zúčastnilo 80 % škol, velká většina účastníků seminářů potvrdila dostačující informace. Dalším zdrojem informací byla metodická příručka pro školy a webové stránky projektu, oba zdroje byly využívány velkou většinou škol. 10 % škol získalo doplňující informace od pracovníků NÚOV.

Metodického semináře k JZZZ se zúčastnilo 80 % škol

SOU potravinářské Jílové u Prahy uvedlo, že se nezúčastnili semináře z časových důvodů.

Podle SOŠ a SOU Vlašim se metodické semináře k jednotným zadáním Krejčí a Kuchař - číšník je nutné realizovat dříve, v případě JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství už v lednu kvůli SOP, která se zadává v únoru.

Rovněž SOŠ Bruntál si stěžovala na pozdní termín metodických seminářů pro JZZZ Kuchař, Číšník – servírka a Kuchař - číšník pro pohostinství.

SŠ Opava navrhuje příště seminář k JZZZ Kadeřník uskutečnit v co v nekratším termínu, nejlépe na konci kalendářního roku, aby bylo možné o jednotném zadání diskutovat.

Informace získané na metodickém semináři byly dostačující pro 87 % škol.

SŠ zemědělská a potravinářská v Klatovech ve volné odpovědi poděkovala „za velmi pěkný a přínosný metodický seminář k JZZZ Cukrář-výroba konaný v Praze“.

Opačný názor uvedla SOŠ a SOU technická Třemošnice, seminář pro JZZZ Truhlář byl z pohledu účastníka nepotřebný, protože JZZZ již dříve realizovali a na webových stránkách projektu je dostatek informací.

89 % škol využívalo metodickou příručku Realizace závěrečných zkoušek podle jednotného zadání ve školním roce 2009/2010. Příručka byla srozumitelná pro 94 % škol; 94 % škol využívalo webové stránky projektu NZZ, přičemž 97 % uvedlo, že informace na webových stránkách byly dostačující, 10 % škol přesto ještě potřebovalo doplnit informace od pracovníků NÚOV.

SŠ Brno např. uvedla, že se informovali o průběhu opravných zkoušek a jejich zadáních (Mechanik elektronických zařízení).

SOU Netolice konzultovalo termín losování témat praktické zkoušky JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství a SŠ technická a řemeslná Nový Bydžov požadovala doplňující informace k počtu porcí a pro výseč tabule – rovněž v praktické zkoušce JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství.

SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava měla dotaz, zda je nutná účast učitelů odborných předmětů u praktické zkoušky (Kadeřník).

SŠ prof. Zdeňka Matějčka Ostrava-Poruba vedla konzultace s NÚOV k praktické zkoušce v JZZZ Cukrář-výroba.

3. Rozhodování o využití JZZZ školou

O využití JZZZ rozhodovalo vedení školy ve spolupráci s vybranými vyučujícími v 87 % škol.

Tuto skutečnost potvrdily v SOU a SOŠ SČMSD Znojmo a SOŠ Litvínov-Hamr, kteří upozornili na motivaci členů týmu.

ISŠ - COP Brno a SZŠ a VOŠ Liberec uvedly, že využití jednotných zadání bylo předem projednáno v metodických a předmětových komisích, podobně ve SŠ Tábor rozhodovalo vedení školy s vedoucími metodických komisí.

SŠ SČMSD Šilheřovice, SŠ Opava a další školy zmínily, že využití jednotných zadání je ve škole samozřejmostí již několik let.

4. Příprava na závěrečnou zkoušku podle JZZZ

Velká většina škol hodnotí jednotná zadání jako usnadnění přípravy na závěrečnou zkoušku. Výhrady měly zejména k termínu zpřístupnění jednotných zadání, který v některých případech považují za pozdní vzhledem k náročné přípravě zkoušek. Řada škol požadovala jednotná zadání ve formátu Word, což naráží na požadavek na zajištění jednotného zadání, do kterého škola nemůže zasahovat. Nejvíce školy v dotaznících kritizovaly velkou spotřebu papíru při tisku jednotných zadání.
V pokynech pro školy v příštím školním roce proto bude nutné srozumitelně popsat efektivní postup při tisku jednotných zadání.

88 % škol uvedlo, že jednotné zadání usnadnilo škole přípravu závěrečné zkoušky.

Nesouhlasný názor vyjádřila SŠ a VOŠ Chrudim, které JZZZ Zámečník přípravu závěrečných zkoušek spíše zkomplikovalo, protože JZZZ bylo zveřejněno pozdě a na materiální a technologickou přípravu praktické části zbývalo málo času. SOU stavební Plzeň zkomplikovalo JZZZ Instalatér možnost provádět závěrečné zkoušky pro více skupin na různých stavbách a zkoušky tak prodražilo.

Podle VOŠ a SŠ Praha 9 - Vysočany (Mechanik elektronických zařízení) je nutné zadání obdržet s větším časovým předstihem s ohledem na termíny objednání a dodání součástek a pro případy dodání zejména v jiném technickém provedení (pouzdra, přepínače apod.), doplňují, že jednotná zadání usnadní přípravu závěrečných zkoušek až v budoucnu.

Zabezpečení JZZZ před zveřejněním zvládlo 98 % škol bez problémů

SŠ - COP Valašské Meziříčí uvedla, že žáci by měli být v určitém rozsahu předem seznámeni s obsahem zkoušky. Na internetu prý bylo znění otázek (témat) JZZZ Elektrikář-slaboproud zveřejněno samotným pracovníkem řešitelského týmu: „Udělal

veřejně to co dělá každý učitel, pokud chce, aby žáci uměli odpovídat a udělali zkoušku.“

91 % škol využilo obě varianty JZZZ tj. variantu pro učitele i variantu pro žáky

SZŠ Praha 10 (Ošetřovatel) uvedla, že variantu pro žáky nevyužila a řídila se podle varianty pro učitele.

K tomu se vyjádřila pouze SŠ Frýdlant (Zahradník): „Domnívám se, že tvorba varianty pro žáky je zbytečná. Pokud bychom chtěli tuto variantu využít, museli bychom pro písemnou práci tisknout všechna témata v celém rozsahu pro počet žáků, připuštěných ke zkoušce (takže např. 5 témat x 11 stránek textu x 15 žáků = 825 stránek textu). Přitom jediné, co je odlišné, je zadání. Stačilo by tedy zvlášť vytisknout všechna témata písemné práce, což je 65 stránek, a ostatní informace včetně testu připravit jednotně, což je 150 stránek, celkem tedy 215 stránek. Tvorbu varianty pro žáky tedy nepovažuji za zlepšení, ale naopak.“

Tisk částí JZZZ (organizačních pokynů, vybraných témat apod.) využitých školou při závěrečné zkoušce proběhl bez problému u 90 % škol

SOŠ a SOU Sušice a SOŠ a G Liberec upozornily na problémy s tiskem JZZZ Autoelektrikář – „nešlo tisknout najednou celý dokument“ a “textový soubor se zadáním testu na PC měl v sobě chybu a vylézaly prázdné otázky“.

Problém s tiskem výkresů JZZZ Nástrojař měly VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice a ISŠT Vysoké Mýto, které upozornily na nevyhovující formát souboru výkresů a na to, že některé výkresy měly po vytištění špatné rozlišení. Na nečitelné kóty na výkresech JZZZ Obráběč kovů upozornilo SOU Domažlice. Podobně SPŠ Hronov uvedla, že schéma zapojení a rozmístění součástek JZZZ Elektrikář bylo špatně čitelné a SOU stavební Opava upozornila na to, že některé výkresy v JZZZ Truhlář byly nečitelné.

Ve SŠ dostihového sportu a jezdectví Praha 5 - Velká Chuchle (Jezdec a ošetřovatel dostihových koní) neproběhl tisk úspěšně, „tiskl se rozsypaný čaj“, škola ale správně tiskla jen příslušné části JZZZ s tím, že se jí zdálo zbytečné tisknout vše. SOŠ a SOU stavební Brno-Bosonohy naproti tomu zpočátku také měla problémy s tiskem některých výkresů JZZZ Truhlář, které však jak uvedla byly včas vyřešeny.

SZŠ a VOŠ Liberec (Ošetřovatel) uvedla problém „převést Pdf na Word, abychom si mohli s tím zadáním udělat formátové změny, protože tisknout vše a kopírovat v potřebném počtu pro žáky a komisi bylo nemyslitelné“.

Rovněž SŠ Opava (Kadeřník) měla výhrady, že by zadání mělo být k dispozici ve formátu Word a nemělo by zabírat tolik stránek. SŠ Rožnov pod Radhoštěm (Zámečník, Obráběč kovů, Elektrikář-slaboproud, Elektrikář-silnoproud, Autoelektrikář) a ISŠ Klatovy (Kuchař-číšník pro pohostinství) rovněž požadovaly některé části, zejm. tabulky ve Wordu. SOŠ a G Liberec (Autoelektrikář), HŠ Mariánské Lázně, SŠ společného stravování Ostrava-Hrabůvka (Cukrář) a SOŠ Bruntál (Kuchař-číšník pro pohostinství, Kadeřník) by rovněž uvítaly verzi ve Wordu; SPŠD Praha 5- Motol (Autoelektrikář), HŠ Opava (Cukrář) a SOŠ a SOU Beroun-Hlinky (Kuchař) uvedly, že konverze do Wordu je potřeba pro přečíslování témat ústní a písemné zkoušky a editaci zadaných otázek do bloků, totéž potvrdila SOŠ a SOU Beroun-Hlinky (Kuchař-číšník pro pohostinství).

SŠTŘ Nový Bydžov (Cukrář) zase upozornila na to, že do souhrnné tabulky je potřeba vepsat jména žáků. V této souvislosti OA, SOŠ a SOU Chomutov a SŠ společného stravování Ostrava-Hrabůvka (Cukrář, Kuchař-číšník pro pohostinství, Kuchař) doporučily témata číslovat arabskými číslicemi.

SOU Mikulov (Zámečník) kritizovalo příliš vysoké náklady na tisk. Podobně SŠ obchodu,služeb a řemesel Tábor (Zámečník, Autoelektrikář, Instalatér), SŠ polytechnická Brno (Podlahář), SŠ energetická a stavební Chomutov (Montér suchých staveb, Zedník) a SZŠ a VOŠ Liberec (Ošetřovatel) považují za neekonomické, že se tiskla celá zadání písemné zkoušky a témata ústní zkoušky, každé na zvláštní stránce formátu A4.

SOŠ a SOU zemědělské Horní Heřmanice (Opravář zemědělských strojů) upozorňuje na to, že tisk zadání písemné zkoušky je velmi zdlouhavý, jelikož nelze dopředu stanovit výběr témat žáky. V této souvislosti Česká lesnická akademie Svoboda nad Úpou (Mechanizátor lesní výroby) upozorňuje na to, že v případě, když žáci volí téma podle anotace a tisknou se jen zadání, které si vybrali, nastane určitá časová prodleva pro tisk (jinak musejí být předem vytištěná všechna 3 témata podle počtu žáků). Podle vyjádření SOŠ a SOU automobilní Ústí nad Orlicí (Automechanik) přetrvává problém se zbytečným tiskem některých témat písemné části, kde si žáci volí téma, byť problém byl částečně odstraněn anotací.

VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice (Nástrojař) a SOŠ a SOU Hradec Králové (Elektrikář-slaboproud, Elektrikář-silnoproud) upozornily, že otázky v ústní části jsou zbytečně na samostatných listech. Podobně i SOŠ a SOU Beroun - Hlinky, SOU potravinářské Jílové u Prahy a HŠ Mariánské Lázně uvádějí, že organizační pokyny v JZZZ Cukrář, Kuchař a Číšník-servírka se zbytečně opakovaly u každého tématu, přičemž na některých stránkách byl text jen na několik řádků, což neúměrně prodražilo tisk. Podobně SOU potravinářské Jílové u Prahy upozorňuje na opakování stejných organizačních pokynů v JZZZ Kuchař-číšník pro pohostinství.

Ve SŠ zemědělské a lesnické Frýdek-Místek (Zemědělec-hospodyňka), SŠ sociální péče a služeb Zábřeh (Zahradník) a VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice (Automechanik) rovněž upozornili na zbytečně velkou spotřebu papíru při tisku a jak dodává SŠ zemědělská a lesnická Frýdek-Místek (Opravář zemědělských strojů), mnoho nevyužitého tisku zůstane po zkoušce ve škole.

SŠ - COP technické Kroměříž (Elektrikář-silnoproud, Automechanik), SOŠ a SOU Hustopeče (Instalatér), SOŠ a SOU Hustopeče (Zedník) a SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava (Kadeřník) informují, že upravili témata ústní zkoušky JZZZ pro tisk na jediný list. Podobně v SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava (Krejčí) si nejprve témata uspořádali na jeden list a pak vytiskli: „V tomto ohledu nám to práci neusnadnilo.“ SOU Svitavy (Obráběč kovů) uvedli, že zadání každého tématu na samostatném listu se osvědčilo při přípravě žáka u zkoušky, ale „pro zkušební komisi bychom uvítali ještě klasický seznam - přehled otázek“.

5. Zpracování JZZZ

Co se týče k úplnosti obou variant jednotných zadání JZZZ, varianty pro učitele a varianty pro žáky, vyjádřily se školy poměrně jednoznačně: 97 % a 98 % škol souhlasilo s výroky, že JZZZ (varianta pro učitele)

obsahovalo všechny náležitosti potřebné pro ZZ a že JZZZ (varianta pro žáky) obsahovalo pouze podklady určené žákům.

Většina škol - 80 %, uvedla v dotazníku, že JZZZ bylo celkově zpracováno bez chyb.

20 % škol však chyby v zadáních našlo a některé školy ještě využily možnosti tyto chyby specifikovat ve volných odpovědích:

Na chyby v testech JZZZ Zámečník upozornilo SOU Svitavy, VOŠ, SŠ Štětí, a ISŠT Vysoké Mýto. SŠ energetická a stavební v Chomutově upozornila, že uvedené zadání obsahuje v písemné zkoušce jen 3 témata, čímž schází témata pro opravné zkoušky. V SŠ Tábor našli chyby ve výkresové dokumentaci (např. chybně zakreslený závit...), chyby ve výsledcích testů, překlepy v jednotlivých otázkách.

SOU Mikulov (Zámečník), SŠ Nový Bydžov (Řezník – uzenář), SOŠ a SOU Lanškroun (Nástrojař) a SOŠ a SOU Nové Město nad Metují (Kadeřník) postrádaly souhrnnou tabulku hodnocení praktické, ústní a písemné zkoušky.

Také v JZZZ Obráběč kovů se objevilo několik chyb, na které upozornily ISŠ-COP Brno a SŠT Žďár nad Sázavou. Podobně v JZZZ Mechanik elektronických zařízení a Autoelektrikář byly zaznamenány drobné chyby (např. VOŠ a SŠ Praha 9 a SŠ Tábor).

SOŠ a SOU Vlašim upozornila na drobné chyby v zadání písemné zkoušky Automechanik (např. uveden 2x stejný obrázek u různých typů trysky). Podle SOŠ a SOU Hradec Králové výkresová dokumentace nesouhlasila se zadáním. VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice uvedla konkrétně: v tématu č. 1 je nesoulad mezi zadáním a hodnocením (úkol č. 26), v tématu č. u 2 úkolu č. 27 a v tématu č. 3 u úkol č. 28. A v SOŠ a SOU automobilní Kyjov našli chyby v zadání témat praktické zkoušky z oblasti ručního zpracování kovů, v technické dokumentaci a hodnocení.

V JZZZ Elektrikář, Elektrikář-slaboproud a Elektrikář-silnoproud byly zjištěny chyby v testech a chybná tabulka pro hodnocení písemné zkoušky, jak upozornila např. SOŠ a SOU Vyškov, SŠT Žďár nad Sázavou a SOŠ a SOU technických oborů Česká Třebová. Doporučili provést odbornou kontrolu všech úloh a posoudit, jestli otázky zaměřené na elektrotechnické předpisy nejsou pro žáky formulované příliš složité.

SŠ Ostrava-Poruba upozornila na konkrétní chyby v JZZZ Pekař. Také v JZZZ Cukrář-výroba se objevily chyby, a to např. v zadání a správném řešení úlohy v angličtině, jak upozornila SŠ v Klatovech. SŠ Ostrava-Poruba a SOŠ a SOU v Chomutově udaly chybějící názvy témat písemné zkoušky.

SOŠ a SOU Písek a SOŠ, SOU Třemošnice a SŠ Chomutov poukázaly na konkrétní chyby v JZZZ Truhlář. SOŠ a SOU Lanškroun upozornila, že v JZZZ Knihař se vyskytla chyba ve správném řešení tématu V písemné zkoušky. Dvě školy našly drobné chyby v JZZZ Instalatér. SOU Plzeň a SOŠ, SOU Trutnov a SOU stavební Opava upozornily, že v JZZZ Zedník je chybné označení půdorysného řezu.

Masarykova SŠ zemědělská a VOŠ Opava našla chybu v zadání Zemědělec, hospodyňka v tématu Zemědělská mechanizace. SŠ sociální péče a služeb Zábřeh uvedla k JZZZ Farmář, že některé otázky byly pro integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami obsáhlé a méně přehledné.

SOŠ zahradnická, SŠ hotelová a služeb Kroměříž a další školy upozornily na drobné chyby v testu JZZZ Zahradník. SŠ Kamenice nad Lipou a SŠ technická a řemeslná Nový Bydžov uvedly, že v JZZZ Opravář zemědělských strojů se vyskytly dva stejné

obrázky. SOU lesnické a rybářské Bzenec udalo blíže nespecifikované chyby v odborném textu JZZZ Mechanizátor lesní výroby.

SOU potravinářské Jílové u Prahy ocenilo, že zpracování JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství bylo přehlednější než v předchozích letech, kdy bylo jednotné zadání pro 3 obory v jednom souboru. Několik škol upozornilo na chybu v názvu jednoho tématu v ústní zkoušce. V SOŠ a SOU Chomutov postrádali závěrečnou hodnoticí tabulku. V JZZZ Kuchař školy upozornily na chybějící otázku v přehledu témat ústní zkoušky. Podle názoru SOU Domažlice byly otázky formulované obecně, chybělo jejich detailní rozvedení a podle SOŠ a SOU Chomutov byly některé otázky JZZZ Číšník-servírka formulovány nesrozumitelně. Blíže nespecifikovanou výhradu („nepřesné, neúplné zadání otázek“) uvedlo k JZZZ Číšník-servírka SOU obchodní Prostějov.

Ke zpracování JZZZ Prodavač - smíšené zboží a JZZZ Prodavač - průmyslové zboží mělo několik škol konkrétní připomínky. SŠ obchodu a služeb Jihlava např. postrádala formulář desek pro praktickou zkoušku, hodnoticí tabulku pro praktickou zkoušku v Excelu a tabulku pro zaznamenání bodů za jednotlivé předměty písemné zkoušky. SOU obchodní Prostějov a SOŠ a SOU Beroun-Hlinky poukázaly na to, že ve správném řešení písemné zkoušky se vyskytly chyby např. ve výpočtu odpisů. SOŠ a SOU obchodní Brno udalo, že v zadání úkolu č. 4 (daňové doklady) bylo chybné zadání a nebyla dodržena návaznost zadání dodacího listu na vypracování reklamačního listu.

SOŠ Litvínov-Hamr udala, že v otázkách v němčině byly gramatické chyby. Podle ISŠ Hodonín byl text otázky č. 3. Poradenská služba pro některé žáky méně srozumitelný.

V JZZZ Zlatník a klenotník postrádalo SOU služeb Praha 9 rovněž tabulku na hodnocení písemné zkoušky. SOŠ uměleckořemeslná Praha 9 si postěžovalo na nevyhovující podobu otázek z dějin umění v JZZZ Vlásenkář a maskér.

2. Realizace závěrečné zkoušky podle jednotného zadání

1. Písemná zkouška

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zkouška proběhla v souladu s organizačními pokyny stanovenými v JZZZ	97
Volba témat žáky byla bez problémů	97
Pokyny pro žáky byly srozumitelné	97
Obsahová náročnost témat byla přiměřená schopnostem žáků	95
Obtížnost jednotlivých témat byla srovnatelná	92
Časová náročnost témat byla přiměřená délce zkoušky	96
Témata odpovídala obsahu výuky ve škole	95
Témata byla zpracována bezchybně	85
Správná řešení byla zpracována vyhovujícím způsobem	92
Způsob hodnocení stanovený v jednotném zadání vyhovoval	93
Zařazení testu/testů do zkoušky je účelné*	91*
Způsob zpracování testu/testů byl vyhovující*	89*

* vyplnilo 67 % a 65 % škol (u JZZZ, kde součástí témat písemné zkoušky byl test)

SŠ technická Žďár nad Sázavou doporučuje sjednotit u všech jednotných zadání kritéria hodnocení písemné a praktické zkoušky tak, aby k jednotlivým stupňům klasifikace byl stanoven stejný rozsah procentní úspěšnosti.

Připomínky k JZZZ Zámečník

- chyby ve správných řešení testů
- rozdílná náročnost témat písemné zkoušky
- špatně nastavené bodové hodnocení jednotlivých témat
- bodové hodnocení písemných zkoušek je velmi přísné

Připomínky k JZZZ Mechanik opravář-stroje a zařízení

- chyby ve správných řešení testů

Připomínky k JZZZ Nástrojař

- záměna výkresů v tématech písemné zkoušky

Připomínky k JZZZ Klempíř-strojírenská výroba

- potřeba přesněji specifikovat zadání tématu „Technické kreslení“
- správná řešení příliš obecná, chybí konkrétní odpovědi
- každé téma písemné zkoušky by mělo mít vlastní testové otázky, ne jako nyní, kdy jsou testy stejné u všech témat

Připomínky k JZZZ Karosář

- obsahová náročnost některých témat nevyhovuje, např. nakreslit diagram Fe-Fe3C + struktury, výpočty střižních sil - neodpovídá úrovni žáků

Připomínky k JZZZ Obráběč kovů

- u stanovení řezných podmínek není jasné, kde se vzaly hodnoty (v, s) - správné řešení doplnit o tyto zdroje
- v zadání uvést vhodné strojnické tabulky, ne ve všech lze najít odpovědi na jednotlivé úkoly
- vypracování technologického postupu bylo nesrovnatelné s ostatními úkoly
- JZZZ je zaměřeno zejména na oblast klasického obrábění, chybí větší zastoupení otázek na CNC obrábění
- nevhodnost kreslení výkresu (v době PC kreslení), vhodnější by bylo předložit hotový výkres a připravit otázky zaměřené na jeho čtení
- v řešení pro učitele byly ve výsledcích numerické chyby ve výpočtu řezných podmínek, mohlo jít i o překlepy a přehození výsledků mezi jednotlivými zadáními

Mechanik opravář

- některé obrázky a jejich popisky byly málo přehledné
- byla dostupná pouze demo verze, která neumožňuje tisk výsledků
- u tématu I a IV je rozpor ve správných odpovědích
- testy jsme nezpracovávali elektronicky, ale ručně, a to tak, že vyučující vybral ze zadání 100 otázek, z nich jsme připravili test a všichni žáci tedy zpracovávali stejný test
- vyučující z VOŠ a SPŠ Rychnov nad Kněžnou sepsal konkrétní připomínky na 24 řádcích (!), přičemž dodal: „Toto je pár drobných výtek, jinak bude sjednocená závěrečná zkouška přínosem v objektivnosti vyhodnocení. Děkuji Josef Skočdopole.“

Připomínky k JZZZ Automechanik

- pozitivní je provedení testu na PC, nedostatkem je možnost tisku protokolu ze zkoušky prostřednictvím dodaného programu
- některé úkoly byly nesrozumitelně (složitě) formulované
- časová náročnost ve srovnání s jinými učebními obory je nízká, neboť žáci vyplňují pouze test a nemusí zpracovávat písemně jednotlivá témata; rozdíl v časovém využití limitu je až dvě hodiny mezi jednotlivými obory

Připomínky k JZZZ Elektrikář

- zadání bylo příliš jednoduché, i zcela průměrní žáci nepotřebovali k bezchybnému řešení ani dvě celé hodiny
- témata zejména v ústní zkoušce byla zaměřena příliš na slaboproud
- témata obsahovala řadu chyb
- některá řešení nebyla zcela vyhovující
- chybí správné řešení u tématu č. 6
- gramatické a věcné chyby

Připomínky k JZZZ Elektrikář-silnoproud

- pro témata, u kterých je vyžadováno kreslení elektrických obvodů (např. instalace, zapojení elměru a rozvodnice), je časový limit pro zpracování otázky včetně zakreslení příliš krátký
- nutno témata odborně sjednotit (odchylky v přístupu k odbornosti, vzorcích, citacích ČSN, měření atd.
- jednoznačně stanovit, co se hodnotí; nedávat další otázky, které se nehodnotí
- téma I. - přívod do objektu je navržen jako jednofázový a to neodpovídá obvyklým zvyklostem a stupni elektrizace objektu
- téma II. - výpočet úbytku napětí přívodního vedením, bod 3 je počítán jako jednofázový a přitom v zadání se hovoří o přívodu trojfázovém
- téma V., v bodě 2 je nesprávný vzorec pro výpočet průřezu vodiče jednofázového přívodu pro brusku, který je počítán jako trojfázový. Výpočet průřezu u trojfázových přívodů je počítán z dovolených ztrát z nějakého celkového proudu I = P/U cos

Připomínky k JZZZ Mechanik elektronických zařízení

- škola je zaměřena na kancelářskou a výpočetní techniku, v tématech JZZZ nebylo zohledněno
- špatně provedené obrázky a schémata - proč skeny v době PC grafiky?

Připomínky k JZZZ Autoelektrikář

- časová náročnost ve srovnání s jinými JZZZ je nízká, neboť žáci vyplňují pouze test a nemusí zpracovávat písemně jednotlivá témata; rozdíl v časovém využití limitu je až dvě hodiny mezi jednotlivými obory

Připomínky k JZZZ Pekař

- obsahově náročná témata
- zadání neodpovídalo obsahu výuky
- nevyhovující hodnocení

Připomínky k JZZZ Cukrář-výroba

- některé podotázky se opakovaly a nebyly jednoznačně formulované
- přesně stanovit kritéria hodnocení
- písemná část byla jednodušší než v předchozích letech
- obsahová náročnost by měla být na vyšší úrovni, s tím souvisí i náročnost časová a způsob hodnocení
- chyby v anglickém jazyce
- téma č. I. - u lineckého těsta nesouhlasí součet surovin a tedy i ztráty
- nesprávné zaokrouhlování (správně má být 1,819)
- mnoho časově náročných úkolů
- cizí jazyk byl velmi jednoduchý
- od druhého tématu písemné zkoušky chyběl název tématu
- pokud by žák měl beze zbytku odpovědět na všechny otázky, vymezený čas by byl nedostačující
- při normování bylo doporučováno nezaokrouhlovat, což působí žákům problémy při křížové kontrole

Připomínky k JZZZ Krejčí

- písemná zkouška byla pro žáky velmi náročná jak obsahově tak časově

Připomínky k JZZZ Truhlář

- bodové rozpětí je nutné upravit tak, aby bylo hodnocení žáka objektivnější
- na výkresech nejednotné a v některých případech chybné kótování, chyby ve správných řešeních v kusovnících (chybí některé materiály - nejednotné)
- výkresy jsou v malém měřítku
- témata č. VII - psací stůl a IX - televizní stolek svou obtížností značně převyšovala ostatní témata
- ve správných odpovědích v testech jsou chyby
- příliš jednoduchý test, velká váha testu v konečném hodnocení
- výkresová dokumentace nepřesná, v některých případech není v souladu s normou

Připomínky k JZZZ Instalatér

- upřesnit zadání tak, aby obsahovalo všechny otázky, na něž je požadována odpověď ve správných řešeních (např.: vodoměr - rozšířit o druhy vodoměrů, konstrukce ...) zvážit nutnost samostatného testu pro každé zadání
- test zařadit do praktické zkoušky
- časová náročnost ve srovnání s jinými učebními obory je vysoká, neboť žáci zpracovávají písemně jednotlivá témata, což je náročnější, než zaškrtávání nebo doplňování testu

Připomínky k JZZZ Klempíř - stavební výroba

- upřesnit formulaci zadání „Kreslení: Narýsuje a zhotoví“

Připomínky k JZZZ Zedník

- témata v písemné zkoušce ne vždy odpovídala obsahu výuky ve škole
- u výkresu B bylo „Pracujte se svislým řezem“ - jedná se o půdorys
- u stejné otázky v různých tématech byl různý počet bodů (materiál parapetu)
- na výpočet materiálu bylo méně bodů než na vysvětlení pojmu plovoucí podlaha a její skladba (v praxi je znalost výpočtu spotřeby materiálu nezbytná)

Připomínky k JZZZ Železničář

- u tématu č.IV u otázky č. 6 Zajištění vozidel proti ujetí chybí bod d)

Připomínky k JZZZ Farmář

- hodnocení je dosti přísné

Připomínky k JZZZ Zahradník

- malá náročnost obsahu, zkouška je jednoduší
- většina témat je pro žáky stávajícího oboru obsahově náročnější (témata z květinářství jsou obsahově široká)
- u testu otázka č. 29 nejednoznačně zadaná - byly možné 2 správné odpovědi; u otázky č. 32 místo Berberis - Berberka
- nepřesnosti v testu, hovorové názvy
- chybí bodové hodnocení

Připomínky k JZZZ Jezdec a ošetřovatel dostihových koní

- v některých testových otázkách jsou chybně očíslované odpovědi, příp. chybí

Připomínky k JZZZ Opravář zemědělských strojů

- příliš podrobné požadavky na palivovou soustavu zážehových motorů - dle stávajícího učebního plánu a osnov /i potřeb absolventů/ není probírána tak podrobně
- vhodnější by bylo provedení testu na PC z důvodu menší administrativní náročnosti
- na některé otázky neexistuje jednoznačná odpověď z nabídky správných odpovědí
- test byl příliš rozsáhlý - zvlášť při porovnání se zadáním u jiných oborů
- hodnocení je velmi přísné

Připomínky k JZZZ Mechanizátor lesní výroby

- u tématu II je špatné číslování otázek
- pro ekonomické výpočty sjednotit používání výkonových norem, protože správná řešení pak neodpovídají všem použitým normám

Připomínky k JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- profesní etika je velmi široká, konkretizovat
- jednotlivé otázky seřadit podle předmětů, aby bylo jasné, který učitel bude danou část opravovat
- zadání někdy neodpovídalo správnému řešení, např. téma VI - studená kuchyně (popíší přípravu salátů), téma I – koření, správná řešení nebyla formulována jednoznačně
- nevyhovuje způsob hodnocení – navrhuje se bodové hodnocení nebo známkování – i dílčích úkolů
- náročnost témat byla poměrně nízká v porovnání se zadáním připravovaným ve škole
- bylo by vhodné zařadit testy, otevřené úlohy apod., formulace úkolů pro žáka je
- někdy nejasná
- pravopisné chyby

Připomínky k JZZZ Kuchař

- náročnost témat byla poměrně nízká v porovnání se zadáním připravovaným ve škole (např. téma vejce)
- v písemné zkoušce otázky více konkretizovat
- některá zadání pro žáky nejsou formulována shodně s podklady pro správné vypracování a následné hodnocení učiteli (žáci nemají zdůrazněno, že se zadání týká hlavních pokrmů - viz např. téma Mleté maso úkol č. 3)
- správná řešení nebyla formulována jednoznačně
- špatná formulace u některých otázek (např. mléko)

Připomínky k JZZZ Číšník – servírka

- opakování významově stejných podotázek
- otázka č. 7 profesní etika bylo nutné ústní upřesnění
- správná řešení nebyla uvedena
- náročnost témat byla poměrně nízká v porovnání se zadáním připravovaným ve škole
- u zadání Téma IV. došlo k chybě: 2.Slavnostní menu - sestavte složité menu o 5 chodech s pokrmem dokončovaným před hostem (rozpor restaurační složité x restaurační slavnostní)
- bylo by dobré připravit i jednotlivé otázky samostatně na novou stránku (tak, jak je to u ústní části), každou otázku opravuje jiný učitel a pro žáky je to přehlednější

- otázka 2 se z většiny kryla s podotázkou č.1
- v zadání písemné ZZ se projevila orientace na praxi, což hodnotíme kladně
- správná řešení nebyla formulována jednoznačně

Připomínky k JZZZ Prodavač - potravinářské zboží

- v části Obchodní provoz, 2.téma je otázka formulována tak, jako by prodej na splátky a na úvěr byl forma prodeje; jedná se o způsob placení za zboží a služby, případně se počítá také jako služba, kterou zákazníkovi obchodní organizace při placení poskytuje (nabízí)

Připomínky k JZZZ Prodavač - smíšené zboží

- správné řešení písemné zkoušky neodpovídá aktuálnímu znění živnostenského zákona (oprávnění k podnikání se již nazývá výpis z živnostenského rejstříku)
- výpočty odpisů ve správném řešení jsou chybné
- velký rozsah zbožíznalství
- postrádáme oblast psychologie prodeje

Připomínky k JZZZ Aranžér

- v letošním zadání test nebyl, ale myslíme si , že by bylo vhodné test zařadit (např. do předmětu dějiny umění)
- dořešit případy, kdy žák má z dílčích částí 5 , ale bodově se vejde do tabulky
- hodnocení velmi mírné, schopnosti žáků jsou rozhodně vyšší
- doporučujeme zařazení témat z psychologie
- zadání témat bylo příliš všeobecné,byly používány termíny ne vždy jasné; je sporné, zda se učitelé různých škol shodnou na stejně pojatém učivu a terminologii

Připomínky k JZZZ Operátor skladování

- u tématu II, otázky č.1 upravit bod d následovně: Počet manipulačních jednotek ložených na paletě v jedné vrstvě pokud jejich rozměr bude 400 x 600 x 200 mm (š x d x v)
- otázka č. 5 - zaměnit zkratku VNA - za Vysokozdvižný regálový systémový vozík

Připomínky k JZZZ Kadeřník

- test z cizího jazyka: vzhledem k tomu, že máme hodně žáků se specifickými poruchami učení byl test pro naše žáky velmi náročný a při hodnocení byla největší ztráta bodů právě u této části; u ústního projevu (zařazení do praktické zkoušky) problémy byly minimální, komunikace žák a učitel byla velmi pěkná; důležité pro tento obor je domluvit se s klientem na požadovaném úkonu; na trhu není vhodná učebnice angličtiny pro kadeřníky a kosmetičky

- nevyhovuje u jazykové části stejné bodové hodnocení za překlad věty a překlad pozdravu
- formální úprava nebyla vyhovující
- v zadání pro žáky byla jiná specifikace než v zadání pro učitele - správná řešení (př. žák: popište preparaci narušených vlasů, charakterizujte podkladovou preparaci; učitel: podkladová preparace, odchylky při preparaci narušených vlasů
- správná řešení byla obecná a nevystihovala obsah odpovědí
- v technologické části by zadání pro žáky mělo být lépe popsáno: jaký střih, jak barvit, odbarvovat; žákyně ztratily poměrně hodně bodů na popisu postupu, použití kosmetiky, konečné úpravy, lépe vysvětlit jak to má být se stylingem
- chybné vypsání technologie postupu uprav vlasů
- když žáci nepopsali správně doplňující údaje, pojmy ze zdravovědy či psychologie, hodnocení bylo pak složité - na 0,5 bodu apod.
- téma III v bodě 3 (poradenská služba) nesrozumitelné zadání a řešení není zahrnuto do hodnocení
- průřez psychologií rozšířit o témata psychologie práce a vložit i do ústní části
- u všech témat je hodnocen technologický postup střihu bez ohledu na to, zda si žák vybere jako hlavní téma barvení, odbarvení, preparaci apod.; měl by být hodnocen především technologický postup úkonu, který je jako hlavní téma zadán (např. téma Barvení vlasů – hodnotit by se měl technologický postup barvení a ne střihu anebo body rozdělit mezi střih a barvení)
- téma I., průřez psychologií, otázky č.3 a 5: dvě odpovědi jsou podobné a žáky to může mást, v hodnocení je uvedena jenom jedna správná odpověď

Připomínky k JZZZ Umělecký truhlář

- v úkolu 5.3 přehozené výkresy

Připomínky k JZZZ Umělecký rytec

- doporučení zobecnit hodnocení některých otázek, např. povrchové úpravy

2. Praktická zkouška

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zkouška proběhla v souladu s organizačními pokyny stanovenými v JZZZ	91
Požadavky na vybavení pracoviště byly vhodně stanoveny	91
Zkouška nebo její část se uskutečnila na reálném pracovišti	80
Pokyny pro žáky byly srozumitelné	94
Obsahová náročnost témat byla přiměřená schopnostem žáků	92

Obtížnost jednotlivých témat byla srovnatelná	83
Časová náročnost témat byla přiměřená stanovené délce zkoušky	90
Témata odpovídala obsahu výuky ve škole	93
Témata odpovídala požadavkům praxe	90
Témata byla zpracována bezchybně	87
Způsob hodnocení stanovený v jednotném zadání vyhovoval	89
Personální zabezpečení zkoušky bylo bez problémů	92
Stanovená délka praktické zkoušky podle JZZZ je vyhovující	90
Škola využila možnost zařadit do praktické zkoušky školní část*	34*
Zpracování správných řešení je účelné**	84**

* vyplnilo 70 % škol - v případě, kdy délka trvání praktické zkoušky podle JZZZ nezaujímala maximální čas stanovený vyhláškou č. 47/2005 Sb. (3 dny, resp. 4 týdny nejvýše po 7 hodinách v jednom dni)

** vyplnilo 57 % škol v případě, kdy součástí jednotného zadání praktické zkoušky byla správná řešení

Připomínky k JZZZ Zámečník

- nepřehledné hodnotící tabulky
- u některých operací nevhodná volba tolerancí (ohýbání) nevhodný technologický postup (nýtování)
- požadovány netypické nástroje
- časová náročnost byla na hranici
- v úloze 2.ll nebyly hodnocené soustružené plochy

Připomínky k JZZZ Nástrojař

- témata by měla být různorodější (3 témata mají shodnost obrobku)
- výkresová dokumentace je zpracována bezchybně, požadavek na zařazení výkresů, jako samostatné soubory ve formátu dwg (AutoCAD)

Připomínky k JZZZ Klempíř-strojírenská výroba

- dřívější pojetí zadání lépe odpovídalo zaměření oboru (tj. výměna a oprava celků karosérie); současné zadání, tj. výroba jednotlivých komponentů (např. výroba dveří) je náročná na materiálové zajištění a ve výsledku neupotřebitelná
- bodové hodnocení jednotlivých úkolů neodpovídá jejich náročnosti
- pro zhotovení lemu zadního blatníku jsme zhotovili přípravek, lem zadního blatníku a práh nebyly rozměrově shodné, nutné úpravy

Připomínky k JZZZ Obráběč kovů

- téma III: hodnoty uvedené v tabulkách neodpovídají výkresové dokumentaci, žáci měli možnost volit různé technologické postupy, hodnotitel měl stanoven jeden postup
- hodnotící tabulky neodpovídaly výkresové dokumentaci
- čitelnost výkresu a chybějící kóta průměr 20 -0,2
- bylo nutno doplnit kóty výkrese - pro dopočet koncových bodů a středů rádiusů
- u soustružnické i frézařské části byly hodnoceny nezávisle na sobě tři rozměry, které se při správné volbě nástroje a korekce udělaly na jeden záběr; žák tak získal buď 3x plný počet bodů nebo naopak 3x žádný

Připomínky k JZZZ Automechanik

- v zadání pro učitele došlo k přehození hodnocení u otázek týkajících se ručních prací dle výkresu
- používány nejasné pojmy, např. „proveďte zatažení základní strany výrobku ...“
- pro praxi je reálnější konat závěrečnou zkoušku na konkrétních zakázkách než na modelových situacích
- zkouška je náročná na vytvoření potřebného počtu pracovišť a následně na jejich obsazení učiteli odborného výcviku
- pro personální zajištění nemají menší školy potřebný počet učitelů odborného výcviku

Připomínky k JZZZ Elektrikář

- dle praktiků všechna témata neodpovídala požadavkům praxe, protože tyto práce se v praxi vyskytují jen zřídka
- v úloze olejové čerpadlo nebyla zadána funkce kontrolek, nebyl jasný postup měření, byly chyby v rozpisu součástek a v kódech pro objednání a další konkrétní připomínky
- 60 bodů za funkčnost nevyhovuje, protože žáci dostanou dobrou známku za práci, kterou by nikdo nekoupil, nebo za vsazení několika součástek do PCB a zapájení podle řady výkresů
- čas na vlastní práci byl stanoven dobře, ale není možné stihnout během jedné až dvou hodin předvedení a měření

Připomínky k JZZZ Elektrikář-slaboproud

- velmi mírné hodnocení
- některá témata jsou náročná ve vztahu ke stále se snižující úrovni přijímaných žáků
- velmi náročné téma napájecího zdroje - měřící úlohy by těžko zvládl i absolvent studijního oboru

Připomínky k JZZZ Elektrikář-silnoproud

- bodové hodnocení pro „Správnou funkci řídícího, silového a signalizačního obvodu“ je nadhodnocené proti ostatním hodnoceným položkám (např. schéma a správnost provedení úkolů 3 až 5; zcela chybí hodnocení bezpečnosti práce
- doporučení zvýšit náročnost hodnocení a délku zkoušky
- téma č. 5: špatné propojení 1fázového jističe ke stykači za proudovým chráničem
- více využit moderní technologie-automatizaci
- různý přístup k normám (stále se mění a jsou novelizovány), různě řešeny výpočty a měření
- nutno stanovit priority v řešení a procenta bodů pro funkci, vzhled, měření, BOZP

Připomínky k JZZZ Mechanik elektronických zařízení

- nevyhovující počet témat (25 žáků nemůže při praktické zkoušce vybírat ze dvou témat)
- skola je zaměřena na kancelářskou a výpočetní techniku, bylo nutno doplnit o další dvě zadání školní části

Připomínky k JZZZ Autoelektrikář

- zkouška nebyla realizována pro nedostatečné a nejednotné vybavení žáků ve škole

Připomínky k JZZZ Zedník

- doporučení zařadit do zkoušky nové technologie zdění a povrchových úprav

Připomínky k JZZZ Pekař

- vyhovuje nám zadání praktické zkoušky na dva dny

Připomínky k JZZZ Cukrář-výroba

- současným trendem nejsou pouze máslové dorty, je potřeba zařadit i výrobky, které odpovídají zásadám zdravé výživy; zařazeny výrobky, se kterými se v současné cukrářské výrobě vůbec nesetkáváme
- hodnotíme daleko více činností, máme tabulku zpracovanou lépe
- některé body byly pro zpracování žáky velice rozsáhlé
- když jsme dříve stanovovali úkoly praktické zkoušky sami, bylo jich více, nyní jsou zkoušky méně náročné, což není dobře
- téma VII. ve srovnání s ostatními tématy je méně náročné, neboť chybí příprava krému (třené linecké banánky)
- praktická zkouška se zvládla za dva dny v souladu s příslušnou vyhláškou o ukončování studia, dvoudenní průběh praktické zkoušky plně vyhovuje a postačuje

- nesnižovat obsahovou náročnost
- doporučení rozšířit počet témat, chybí klasické výrobky jako věneček, indián apod.
- pro specifický výrobek by bylo vhodnější téma „Zdravá výživa“
- dát větší volnost při výrobě korpusu a náplně u slavnostního výrobku; žák by měl využít více svoji fantazii
- stanovená maximální hmotnost dortu nevyhovovala, doporučujeme stanovit hmotnost ve větším rozsahu, případně hmotnost dortu neurčovat
- u některých témat bylo náročné vyrobit určený počet porcí a dané množství neodpovídalo obvyklé dávce v praxi, což neumožňovalo využít obvyklou techniku a pro žáka byl úkol náročnější

Připomínky k JZZZ Krejčí

- hodnocení je příliš mírné, zkoušku složí každý, kdo výrobek vytvoří

Připomínky k JZZZ Truhlář

- opakovaně doporučeno neřešit zadání praktické zkoušky konkrétním výrobkem, ale určeným rozsahem činností, určenými konstrukčními spoji a jejich rozsahem, povrchovou úpravou, materiálem - škola by podle specifikace mohla zvolit vlastní výrobek odpovídající jejímu zaměření (problém je převážně v oblasti stavebně truhlářské výroby, kde zadání nejsou vhodně zvolena), zpracovaná zadání by mohla sloužit jako vzorová
- náročnost jednotlivých témat je velice různá, ale vybrali jsme si přiměřeně náročný výrobek
- část témat byla podstatně obtížnější než ostatní, vzhledem k této skutečnosti jsme v tomto školním roce vybrali pro praktickou část pouze jedno téma
- téma V - výkres nebyl zcela jednoznačný
- téma VII - stolek Junior - upravili jsme náročnost spojů na zásuvce - byla doplněna výkresová dokumentace zásuvky
- materiálová náročnost
- navrhujeme vypustit povrchovou úpravu, nelze dodržet technologii, stačil by pouze základní nátěr
- chyba v zadání tématu „výroba schůdků“ - v kusovníku je materiál buk, ve výrobě a přípravě přířezů je uvedena borovice

Připomínky k JZZZ Čalouník

- praktická zkouška byla velmi jednoduchá, chybí uplatnění tradičních materiálů

Připomínky k JZZZ Knihař

- náročnost zadaných témat byla rozdílná

Připomínky k JZZZ Instalatér

- zadání neumožňuje uskutečnit zkoušku na reálném pracovišti
- témata 1 a 2 jsou obsahově i materiálově náročnější než ostatní témata
- vysoká finanční náročnost na vybavení pracoviště, pro příští školní rok, kdy opět chceme využít JZZZ, bude problém ve finančním zabezpečení, protože ze strany zřizovatele dochází k výraznému snížení finančních prostředků na provoz a může se stát, že škola nebude mít na dovybavení pracovišť podle požadavků JZZZ potřebné finanční prostředky

Připomínky k JZZZ Železničář

- návrh zařadit do každého tématu všechny určené funkce, které jsou doposud rozděleny do jednotlivých témat
- téma III, čtvrtý řádek „Cenné známky ČD Kurýr“ odstranit, byly již zrušeny

Připomínky k JZZZ Jezdec a ošetřovatel dostihových koní

- doporučení sjednotit témata, aby každé obsahovalo posouzení exteriéru
- do některé otázky doplnit měření základních tělesných měr

Připomínky k JZZZ Opravář zemědělských strojů

- časové limity jednotlivých úkolů by mohly být o cca 20minut kratší

Připomínky k JZZZ Mechanizátor lesní výroby

- po dohodě s odborníkem z provozu bude vhodné doplnit 1-2 témata týkající se obnovy a ochrany lesa

Připomínky k JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- v sestavách pokrmů byly některé neobvyklé (lázeňská zelenina) a další technologicky velmi jednoduché a nebyly zařazeny receptury, ve kterých se uplatňují nové trendy
- tabulku pro hodnocení naše škola má propracovanou kvalitněji a podrobně hodnotíme daleko více činností
- bylo by vhodné zvýšit počet témat
- bodové hodnocení SOP rozdělit na část obhajoba a část samostatné vypracování
- za reálné pracoviště považujeme školní učebnu odborného výcviku (kuchyně) a školní jídelnu
- jelikož nelze uvařené pokrmy v našich podmínkách prodávat strávníkům, je doporučený minimální počet porcí (10) pro školu finančně neúnosný
- 10 porcí je mnoho, zajištění inventáře, finanční náročnost
- žáci mají problém s půjčováním inventáře na výseč z tabule pro daný počet osob
- chybí bodovací tabulka pro osobní hygienu

- z důvodů nedostatku prostoru není vhodná výseč pro 4 osoby, navrhujeme opět zavést výseč pro 2 osoby
- není vhodné, aby se každý rok měnily rozměry stolů
- nevyhovovalo rozložení zkoušky na 3 dny
- nezařazovat složitou obsluhu (osnovy uvádějí pouze ukázkově)
- témata pro obor Kuchař-číšník pro pohostinství jsou pro žáky náročnější než témata JZZZ Kuchař nebo Číšník
- příliš vysoké nároky (konvektomat, výčepní zařízení, kávovary, výdejní vana) - nevhodné pro školní prostředí (možnost konání v reálném provozu zatím není a asi nebude příliš dostupná v soukromé sféře malých měst)
- nepříliš vhodné bodové rozložení na jednotlivé úkoly v závislosti na jejich složitosti
- praktická část kuchařská by měla obsahovat celé menu

Připomínky k JZZZ Kuchař

- samostatná odborná práce žáků nebyla dostatečně bodově hodnocena
- požadavky na vybavení je zbytečné stanovovat
- dříve u nás měli i kuchaři při praktické zkoušce losovatelnou dovednost a připravovali více druhů pokrmů
- spotřební koš - použití zadaných surovin a tvorbu pokrmu - bychom nechali na žákovi předkrmový salát se příliš neosvědčil
- jednotlivá témata jsou zaměřena hlavně na českou kuchyni, nejsou zastoupeny lehké, zdravé pokrmy a nové trendy v gastronomii
- dostačující je dvoudenní praktická zkouška
- úkol „spotřební koš“ je příliš jednoduchý a žák na něm prakticky nic nepředvede - doporučujeme podstatně ztížit nebo zcela vynechat a ponechat prostor škole (buď si sama škola vytvoří spotřební koš nebo zcela jiný úkol většího rozsahu, protože jinak je rezerva ponechaná pro prostor škole jen 3 hodiny) - předtím, než jsme konali ZZ podle JZZZ, musel každý žák uvařit předkrm, polévku, hlavní chod s přílohou, moučník, minutku a vše musel technologicky popsat při ústní prezentaci
- v hodnocení praktické zkoušky lze získat body za hygienu ve větším rozsahu, než za vlastní vaření = nepoměr
- finanční nákladnost surovin spotřebního koše

Připomínky k JZZZ Číšník – servírka

- časová náročnost nízká
- stanovená délka zkoušky nevyhovující - je zbytečně dlouhá
- zařazení tatara z lososa do složité obsluhy považujeme za nevhodné - ne v každém městě je možno zajistit čerstvé ryby
- nezohledňuje materiální a finanční možnosti školy

- naše praktická zkouška byla náročnější, žáci si při ní nelosovali praktický úkol, ale konali všechny její součásti - vykošťování pstruha, kuřete, flambování ovoce, dekantace vína, servis piva, atd.
- úkol jako např. servis kávy se nám zdál velice laciný - ústup od zajeté náročnosti
- stanovená doba - 3 dny je zbytečně dlouhá
- k realizaci praktické zkoušky stačí pouze 2 dny
- škola nahradila alkoholické nápoje nealkoholickými
- některá témata byla poměrně specializovaná (např. dekantování vína).

Připomínky k JZZZ Prodavač - smíšené zboží

- stanovený časový limit u úkolu č. 4 (daňové doklady) navrhujeme snížit na 80 minut a navýšit časový limit u úkolu č. 3 (výstavka zboží) na 40 minut
- u dokladů bodové hodnocení 0 nebo 20 je nevyhovující, navrhujeme rozdělení bodů za jednotlivé náležitosti a početní správnost

Připomínky k JZZZ Aranžér

- doporučujeme zařazení písma
- největší problém nastal při vylosování témat, byla časově náročná a poměrně složitá na přípravu a splnění (aranžování výlohy), proti tématům jednodušším a časově méně náročným (úkoly z počítačové grafiky); náročnost úkolů by měla být vyrovnaná

Připomínky k JZZZ Operátor skladování

- téma č. 4 - nejobsáhlejší, nejnáročnější - nesrovnatelné s tématem č. 1 - nejjednodušší
- některá zadání by měla obsahovat pro žáky podrobnější informace

Připomínky k JZZZ Kadeřník

- losování modelů na místě způsobilo problémy, model často nechtěl, aby na něm pracoval jiný žák, v dnešní době není snadné sehnat vhodný model (na konci šk. roku mladší model chodí do školy nebo sám má závěrečné zkoušky, jiní zase pracují a musí si vzít dovolenou nebo volno)
- největší problém nastal při výměně modelů, protože některé žákyně neměly modely vůbec, nebo měly model, který neodpovídal podmínkám v zadání; když jsme jim oznámily, že nemohou vykonat ZZ, spustil se kolotoč stížností rodičů (žáci byli řádně s podmínkami a zadáním řádně a včas seznámeni)
- problémem je modelka nebarvená, s přírodní barvou vlasů
- problémem bylo získat vhodný model na preparaci vlasů a přírodní nebarvené vlasy
- mělo by být oddělené bodování pro pánskou a dámskou disciplínu (nepřehledné)

- stejný počet bodů za dámskou i pánskou kategorii - dámská má mít vyšší zastoupení
- zařazení jazykové části do praktické zkoušky nebylo vhodné, bylo by lepší ji zařadit do ústní zkoušky
- jazyková část - témata zvolit spíše jako komunikaci se zákazníkem
- obtížnější pánská disciplína - klasický střih oproti pánské disciplíně - mix střih
- u mix střihu v zadání není uvedeno, že úprava vlasů má být provedena foukanou, což je v rozporu s kritérii hodnocení, kde je za konečnou úpravu foukanou přiděleno 6 bodů
- v dámské kategorii u kombinované techniky v zadání není uvedeno stříhání vlasů, což je v rozporu s kritérii hodnocení, kde je za střih a konečnou úpravu uvedeno 15 bodů
- některé úkony jsou časově nesrovnatelné jako např. trvalá preparace vlasů a barvení
- bodování je nevyhovující z důvodů rozpočítávání bodů na jednotlivé známky, vyhovující je hodnocení celkovou známkou za dané téma
- u otázky ,,přeliv + melír“, bychom přivítali spíše „barva + melír“

Připomínky k JZZZ Zlatník a klenotník

- nebyl stanoven rozsah na jednotlivé stupně hodnocení

Připomínky k JZZZ Umělecký řezbář + Umělecký truhlář

- je třeba doplnit více variant, i časových - pro zkoušku 2, 3 a 4týdenní

Připomínky k JZZZ Umělecký rytec

- pro zhotovení výkresové dokumentace je třeba zadání tématu oznámit žákům s větším časovým předstihem, aby měli možnost se řádně připravit (1-2 měsíce před zkouškou)

3. Ústní zkouška

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zkouška proběhla v souladu s organizačními pokyny stanovenými v JZZZ	95
Obsahová náročnost témat byla přiměřená schopnostem žáků	95
Obtížnost jednotlivých témat byla srovnatelná	90
Časová náročnost témat byla přiměřená délce zkoušky	94
Témata odpovídala obsahu výuky ve škole	93

Témata byla zpracována bezchybně	90
Ke každému tématu si škola připravila vlastní podklady pro žáky	47

Připomínky k JZZZ Zámečník

- náročnost témat příliš vysoká; některá témata jednoduchá, jiná velmi složitá; některá témata byla široká, nemožné v limitu vyčerpat
- nevhodná témata č. I, III, V, VII, VIII, - tato témata jsou vhodná zejména pro metalurgy nebo maturanty s rozšířenou výukou Technologie nikoliv pro zámečníky témata č. II, XIII, XIV, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI,XXII, XXIV jsou příliš obsáhlá, zámečník nemá šanci během 15 minut (potažmo 12 minut) zvládnout přípravu a poté odpověď
- témata č. VI,IX, X – upřesnit formulaci
- č. otázky XVII - je možno zařadit až s novými strojními tabulkami (značení materiálu dle EN)
- témata č. XXIX, XXX by bylo vhodné rozšířit

Připomínky k JZZZ Klempíř-strojírenská výroba

- jednostranná skladba témat, rozšířit o další témata, aby byla pokryta celá skladba učiva odborných předmětů

Připomínky k JZZZ Obráběč kovů

- zaměřit otázky jen na technologii obrábění, větší zaměření na oblast CNC

Připomínky k JZZZ Elektrikář

- témata byla zaměřena výrazně na slaboproud, a ne zcela vhodně volena

Připomínky k JZZZ Elektrikář-silnoproud

- některá témata byla velmi krátká (téma III – pojistky), a některá byla velmi obsažná (téma XIII a XIV)

Připomínky k JZZZ Mechanik elektronických zařízení

- doporučujeme doplnit o elektronické okruhy např. zdroje, zesilovače, generátory, PC techniku, měření apod.

Připomínky k JZZZ Pekař

- témata 3 a 5 byla nepřiměřeně náročná

Připomínky k JZZZ Cukrář-výroba

- některé podotázky např. potravinářská barviva lze vysvětlit ve dvou větách a jiné vyžadují nesrovnatelně více času
- v cukrářské výrobě se opakují některé otázky (linecká = pevné těsto....)

- špatné číslování otázek
- každé téma se skládalo ze tří otázek, kdyby žáci odpovídali úplně dle požadavků, tak to nemohou splnit za 15 minut

Připomínky k JZZZ Krejčí

- výrazně lehčí nebo náročnější témata

Připomínky k JZZZ Truhlář

- vzhledem ke krátké časové dotaci na přípravu, nebyla možnost připravit vlastní podklady
- zkoušku jsme zahajovali poznáváním materiálů z dřevařské výroby a stručným popisem jejich vlastností

Připomínky k JZZZ Instalatér

- nevyváženost předmětů - tj. 50 % otázek - vytápění
- obtížnosti otázek 25 a 29 byla nesrovnatelná s jinými, je třeba otázky dopracovat nebo přepracovat (zařadit jiné téma)
- výhrady ke stylizaci a rozsahu otázek
- témata zaměřena jednostranně, zkouška by se měla rozšířit o další témata

Připomínky k JZZZ Zedník

- témata vždy neodpovídala obsahu výuky ve škole
- téma z přestaveb budov byla obsahově i časově mnohem náročnější než např. témata Zdící materiály pro zdivo s vysokou tepelně izolační schopností..., Přírodní kámen používaný ve stavebnictví...

Připomínky k JZZZ Zemědělec, hospodyňka

- zbytečně velká pozornost je věnována tématu krmiva, některé otázky byly velmi podobné

Připomínky k JZZZ Farmář

- časově nevyrovnané složení obou částí některých otázek, některé otázky byly úzce zaměřené a vyžadovaly jednoznačné odpovědi, které neumožnily žákům dostatečně projevit obecnější znalosti
- Chov drůbeže a Chov ovcí jsou volitelné předměty, které škola zařazuje podle požadavků regionu, v Chovu zvířat byla tato témata probrána jen okrajově

Připomínky k JZZZ Zahradník

- téma č. XIII - překlep: místo kořenová zelenina na konci zadání patří listová zelenina

- některé otázky byly příliš úzké, specifické a vyžadovaly detailní znalosti např. č. 1, 5, 6, 14

Připomínky k JZZZ Jezdec a ošetřovatel dostihových koní

- doporučujeme ke každé otázce napsat do závorky z jakého je předmětu (kvůli zkoušejícím)

Připomínky k JZZZ Ošetřovatel

- témata XV , XXIII, XXIV - nejasná formulace

Připomínky k JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- celá stavba otázek neodpovídá oboru kuchař-číšník pro pohostinství, otázky jsou buď čistě technologické nebo čistě stolničení, ale podle našeho názoru by každá otázka měla obsahovat část stolničení a část technologie
- témata 19 a 20 byla totožná
- témata nebyla připravena tak, aby zahrnovala komplexně předměty Stolničení, Technologie přípravy pokrmů a Potraviny a výživa

Připomínky k JZZZ Kuchař

- souhrnný seznam k ústní zkoušce - chybí téma č. V
- otázka odborná by měla být rozdělena: a) technologie, b) potraviny a výživa
- větší důraz je kladen na všeobecný přehled než na vědomosti z gastronomie, je třeba zařadit více otázek směřujících k vlastní přípravě pokrmů, chybí hlubší odbornost

Připomínky k JZZZ Číšník – servírka

- nebylo zařazeno téma týkající se lihovin, pivo bylo zmíněno jen okrajově
- obtížnost témat z ekonomiky je podstatně vyšší, než otázky ze světa práce
- otázky z ekonomiky nelze plně rozebrat v časovém limitu 5 minut
- orientace převážně na stolničení, chybí učivo ve větším rozsahu z potravin a technologie, naše zkoušky byly náročnější, kladem JZZZ je snaha o všeobecný přehled, bohužel na úkor odborných znalostí
- ve srovnání s minulými roky byla témata volena lépe, kladně hodnotíme zaměření pro obor Číšník - servírka v návaznosti na praxi
- například téma Banket bylo obsahově náročné ve srovnání s nenáročným tématem Etika

Připomínky k JZZZ Prodavač - smíšené zboží

- doporučujeme omezit otázky zaměřené na ekonomiku a více se soustředit na zbožíznalství v přiměřeném rozsahu

Připomínky k JZZZ Aranžér

- zařadit témata z dějin umění
- nejasné formulace, příliš široké a málo specifikované

Připomínky k JZZZ Kadeřník

- témata byla zpracována velice podobně
- otázky jako např. fyzikální vlastnosti vlasů nebo význam nedostatku vody, poškození teplem apod. jsou velice krátké a v učebnicích či v osnovách se jim věnuje málo času
- lépe by bylo připravit velké tématické celky a ne jenom konkrétní způsoby vysvětlení problému s poškozením, úpravou nebo jedním postupem apod.
- navrhujeme vyloučit témata č. 6, 11, 17, 23 a 27 - zastaralá, neodpovídají současným požadavkům

4. Obecný přehled ze světa práce

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zařazení podotázek ze světa práce do zkoušky je účelné	83
Podotázky byly formulovány srozumitelně	94
Náročnost podotázek byla přiměřená schopnostem žáků	95
Obtížnost jednotlivých podotázek byla srovnatelná	88
Časový limit doporučený v JZZZ pro podotázky byl vyhovující	95
Podotázky odpovídaly obsahu výuky ve škole	94
Vyučující věnovali podotázkám při přípravě žáků na ZZ speciální pozornost	66

V JZZZ Zámečník

- doporučujeme limit do tří minut
- otázky nezvyšují úroveň zkoušky

V JZZZ Automechanik

- vzhledem k obsahové náplni otázek a jejich časovému omezení doporučujeme tuto část zařadit do praktické zkoušky
- vyučující otázkám věnovali pozornost pouze při závěrečném opakování
- otázky ze světa práce oddělit od ostatních, ať jsou na samostatném dokumentu

V JZZZ Elektrikář

- časová náročnost jednotlivých otázek byla značně rozdílná

V JZZZ Elektrikář-slaboproud

- znalost obecného přehledu je jistě důležitá, ale nikoliv na úkor odborných znalostí
- smysl společného hodnocení obou částí zkoušky je sporný
- tato část zkoušky odebrala potřebný čas na zkoušku odbornou
- má-li se obecný přehled zkoušet v rámci ZZ, pak ne společně s odbornými předměty

V JZZZ Elektrikář-silnoproud

- nezvyšuji kvalitu zkoušky, žáci toho moc nevědí
- buď samostatná zkouška nebo delší čas na společnou zkoušku
- jak mohli věnovat učitelé speciální pozornost otázkám, když měly být utajeny!?

V JZZZ Autoelektrikář

- z hlediska obsahu otázek a jejich větší vazbě na praxi doporučujeme tuto část zařadit do praktické zkoušky, která má i větší časový rozsah
- mohly by být zařazeny do ústní části jako u většiny oborů

V JZZZ Pekař

- doporučujeme zjednodušit dlouhá zadání

V JZZZ Cukrář-výroba

- tyto otázky je zbytečné zařazovat do ZZ, vyžaduje to dalšího zkoušejícího v komisi, ubírá čas pro odborné téma, učivo se musí probrat a žáci ho musí ovládat, ale proč ho zařazovat do ZZ?
- doporučujeme zjednodušit některá dlouhá zadání

V JZZZ Truhlář

- navrhujeme otázky ze světa práce oddělit od ostatních, ať jsou na samostatném dokumentu

V JZZZ Instalatér

- doporučujeme časový limit maximálně 3 minuty
- svět práce bych přiřadila k písemné zkoušce místo testu, žáci se zbytečně rozptylovali a rozhodilo je to u odborné části

V JZZZ Zedník

- učitelé vyučující ekonomii věnovali přípravě žáků speciální pozornost

V JZZZ Zemědělec, hospodyňka

- některé otázky byly příliš obtížné, jiné velice jednoduché

V JZZZ Farmář

- učivo ze světa práce je již delší období součástí výuky ve více předmětech

V JZZZ Včelař

- pro dospělé některé z otázek nemají význam

V JZZZ Mechanizátor lesní výroby

- problémem je snížení časové dotace na ústní zkoušku pro odborné téma
- vzhledem k tomu, že některé otázky nejsou součástí osnov žádného předmětu, musejí jim vyučující věnovat speciální prostor ve výuce

V JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- zařazení této otázky je zbytečné, navíc vyžaduje dalšího zkoušejícího v komisi, učivo by se mělo probrat, žáci by ho měli ovládat, ale proč ho zařazovat do ZZ, ubírá čas na odpověď odborné problematiky
- otázky nejsou srovnatelné, protože lehké otázky jsou ze světa práce, ale objevují se těžké otázky z ekonomiky

V JZZZ Číšník – servírka

- obtížnost otázek nebyla srovnatelná
- zařazení není účelné, odvádí pozornost žáků od odborné problematiky, žáci mají tendenci i přes upozornění vyrovnávat ve výsledném hodnocení tuto část s částí odbornou

V JZZZ Kadeřník

- lépe formulovat zadání některých otázek, např. Znáte výhody v pracovní, obchodní i cestovatelské oblasti,..... (téma XXIV) - lze odpovědět pouze jedním slovem; otázku by šlo formulovat např. uveďte výhody apod.

V JZZZ Zlatník a klenotník + Umělecký štukatér

- formální stránka zpracování podotázek ze světa práce je problematická, zadání připomíná automatický strojový překlad z cizího jazyka

V JZZZ Umělecký sklenář

- formulace podotázek ze světa práce jsou z hlediska jazykové správnosti více než problematické (svůj, svá, své zde nahrazuje vaše, váš, věty jsou

strojené, působí dojmem, jako by šlo o strojový překlad z cizího jazyka); naše škola musela u každé podotázky ze světa práce v hlavičce zadání všech třiceti otázek ústní zkoušky vymyslet jejich zobecnění (Název, Popis tématu)

V JZZZ Umělecký rytec

- učivo otázek bylo probíráno v předmětu ekonomie

5. Samostatná odborná práce

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zařazení samostatné odborné práce (SOP) do JZZZ škola považuje za přínosné	79*
Termíny stanovené v JZZZ k vypracování SOP byly vyhovující	83**
Podklady k vypracování SOP byly dostačující	79***
Podklady k SOP by měly obsahovat rovněž pokyny pro žáka, jak při zpracování SOP postupovat	72***
Zpracování SOP většině žáků nedělalo významnější problémy	74***
Úroveň zpracování SOP žáky byla celkově přijatelná	79***
Řešení SOP podporuje rozvoj samostatnosti žáků, komunikace, práce s informacemi a na PC, řešení problémů apod.	82***
Prezentace a obhajoba SOP při závěrečné zkoušce proběhla v souladu s požadavky stanovenými v JZZZ	85***

*odpovědělo 42 % škol

**odpovědělo 40 % škol

***odpovědělo 39 % škol

Odpověděly školy za JZZZ, která obsahovala SOP: 29-54-H/002 Cukrář-výroba, 65-52-H/001 Kuchař, 65-51-H/004, Kuchař-číšník – příprava jídel, 65-51-H/002 Kuchař-číšník pro pohostinství, 65-53-H/001 Číšník, 66-53-H/003 Operátor skladování, 69-51-H/001 Kadeřník.

V JZZZ Keramik + Sklář + Brusič skla + Malíř skla a keramiky

- SOP nebyla součástí JZZZ, byla však realizována v rámci odborného výcviku

V JZZZ Cukrář-výroba

- termíny školení byly pozdě, ZZ zadáváme v měsíci únoru
- za zpracování SOP je málo bodů
- podklady si škola musí rozšiřovat a vysvětlovat žákům, jak má práce vypadat

- pro žáky velmi obtížný propočet ztrát při tvorbě slavnostního dortu, využitelný odpad
- SOP by neměla být zařazena do JZZZ, ale měla by být výstupem třetího ročníku, který ovlivní závěrečnou klasifikaci, tato varianta by i lépe vyhovovala legislativním pravidlům
- úroveň zpracování SOP se snižuje
- úroveň u jednotlivých žáků byla různá
- škola vypracovala další pokyny týkající se formální stránky SOP
- úroveň zpracování SOP odpovídala většinou studijním výsledkům žáka po celou sobu školní docházky

V JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- v zadání doporučuji vynechat kalkulaci pokrmů a místo ní zadat normování pokrmů; kalkulovat nelze bez zadané přirážky a nákladů na výdaje
- SOP vypracována žáky neměla požadovanou úroveň, proto bych její hodnocení zařadil do hodnocení praktické závěrečné zkoušky
- úroveň písemného zpracování se rok do roku snižuje.
- žádáme o podrobnější specifikaci úkolu SOP u cizího jazyka - konkrétně vypracování menu a stručný popis podávaných pokrmů a nápojů v cizím jazyce; jedná se o to, zda mají žáci charakterizovat tyto pokrmy a nápoje nebo popsat technologický postup, případně servis jednotlivých chodů a nápojů
- pozdní zveřejnění zadání - málo času na vypracování

V JZZZ Kuchař

- podklady pro žáka jak postupovat při SOP a pokyny dokážou stanovit učitelé odborného výcviku
- malé využití znalostí z ICT při vypracování SOP
- doporučujeme zaměřit cizí jazyk více na odbornou slovní zásobu z daného oboru (receptury, potraviny apod.)
- SOP zařadit jako výstup žáka, který ovlivní závěrečnou klasifikaci odborných předmětů včetně odborného výcviku
- úroveň jednotlivých prací byla velmi různá
- škola zpracovala pokyny pro formální úpravu SOP

V JZZZ Číšník – servírka

- tabule pro 6 osob - náročné na porcelán sklo a textil, velké požadavky na prostor
- nízká úroveň znalostí žáků v oblasti ICT - vypracování SOP
- SOP není pro žáky přínosem, neboť většina z nich nepojala tento úkol jako samostatnou odbornou práci, tento úkol je pro žáky velmi náročný a vzhledem k jejich schopnostem většinou nebývá ani pochopen

V JZZZ Kadeřník

- problém v zadané věkové kategorii pro výběr modelky
- termín zveřejnění byl pozdě
- dát vědět na začátku nového školního roku, jaká budou témata SOP, aby se nestalo, že budou vedet přesné zadání až v 2. pololetí školního roku - to je už pozdě pro kvalitní vypracování
- lépe zařadit téma účesu ne pro střední či starší generaci , protože žáci mají vybrané modely ze své věkové kategorie
- vhodnější námět SOP by byl: společenský účes pro slavnostní příležitosti
- u přípravy modelky mimo pracoviště odborného výcviku nelze posoudit správnost použití vhodného materiálu a přípravků k barvení

6. Účast odborníka z praxe u závěrečné zkoušky

Položka	**Odpověď „ANO“ (v %)**
Zajištění účasti odborníka z praxe při závěrečné zkoušce proběhlo ve škole bez problémů	95
Odborník z praxe se účastnil praktické zkoušky	63
Odborník z praxe se účastnil ústní zkoušky	87
Odborník z praxe se vyjadřoval ke klasifikaci zkoušky	79
Názor odborníka z praxe se shodoval s navrhovanou klasifikací	92
Odborník z praxe se vyjádřil k obsahu JZZZ oboru vzdělání	60
Názor odborníka z praxe na obsah JZZZ byl převážně pozitivní*	*89

* vyplnilo 73 % škol v případě, že se odborník z praxe k JZZZ vyjádřil

V JZZZ Automechanik

- z důvodu náhlého vážného onemocnění odborníka z praxe byl náhradník nominován v den konání ústní části ZZ, z téhož důvodu náhradník nebyl důkladněji obeznámen s obsahem JZZZ a lišila se i navrhovaná klasifikace
- odborník z praxe zaslal písemné (kladné) hodnocení

V JZZZ Elektrikář-slaboproud

- odborník z praxe se k ničemu nevyjadřoval a už vůbec ke klasifikaci, jeho účast byla pouze formální a postrádá smysl, je to pouze společenská záležitost

V JZZZ Elektrikář-silnoproud

- z praxe se odborníci uvolňují nesnadno

V JZZZ Mechanik elektronických zařízení

- postrádal téma z oblasti automatického řízení výrobních procesů

V JZZZ Spojový mechanik

- nevyjadřoval se

V JZZZ Cukrář-výroba

- odborníci z praxe jsou každým rokem u našich zkoušek a přinášejí nové poznatky z praxe i požadavky na znalosti žáků, aby obstáli v konkurenci na trhu práce; dochází k oboustranné informovanosti
- nevyjadřoval se ke klasifikaci
- doporučil dát větší pravomoc žákům, využít fantazii

V JZZZ Sladovník – pivovarník

- nevyjadřoval se ke klasifikaci

V JZZZ Truhlář

- odborník z praxe měl problémy s uvolněním ze zaměstnání
- odborník z praxe se nedostavil

V JZZZ Zedník

- do poslední chvíle jsme měli problém odborníka zajistit (nemají motivaci)

V JZZZ Mechanizátor lesní výroby

- odborník z praxe přítomný v naší škole byl neoficiální přísedící, obsah a využití JZZZ mu v podstatě nic neříkalo, ale hodnotil velmi pozitivně zaměření a průběh ZZ

V JZZZ Kuchař - číšník pro pohostinství

- odborník z praxe postrádal aktuálnost a zařazení nových trendů; úroveň praktické části z technologie odpovídala personálnímu stravování
- odborníky z praxe využíváme 10 let a spolupráce je velmi pozitivní, přenáší nové trendy gastronomie v praxi, propojení teorie a praxe je velmi přínosné pro obě strany
- odborník z praxe považuje hodnocení dle bodového systému praktické zkoušky za neobjektivní a mírný
- odborník z praxe neměl připomínky k průběhu ZZ
- odborník z praxe měl problémy se zaměstnavatelem, přestože jeho účast předem schválil

V JZZZ Kuchař

- nevyjadřoval se

- odborník z praxe nebyl uvolněn ze zaměstnání, i když zaměstnavatel jeho účast schválil

V JZZZ Číšník – servírka

- názor odborníka se většinou shodoval s navrhovanou klasifikací
- SOP je u praktické zkoušky zbytečná
- bodové hodnocení není zcela vyhovující

V JZZZ Prodavač - potravinářské zboží

- odborník z praxe byl firmou uvolněn pouze na praktickou zkoušku, která se druhý den konala v zařízení OD Tesco

V JZZZ Prodavač - smíšené zboží

- odborník z praxe prezentoval stejný názor jako garant oboru prodavač na škole - nevhodné vypuštění předmětu zbožíznalství z ústní části

V JZZZ Kadeřník

- hodnocení JZZZ odborníků z praxe bylo velmi pozitivní
- odborník z praxe svou neúčast omluvil zdravotními důvody
- nesouhlas s jazykovou částí u praktické zkoušky

V JZZZ Zlatník a klenotník

- problém je, že není stanovené žádné finanční ohodnocení

3. Názory školy na jednotné zadání závěrečné zkoušky

1. Názory na přínos JZZZ

JZZZ přispívá ke srovnatelnosti výsledků vzdělávání v oboru mezi školami – souhlasí 96 % škol

Zástupce ISŠ Vysoké nad Jizerou (Automechanik) sice souhlasí, že JZZZ určitě přispívá ke srovnatelnosti výsledků vzdělávání v oboru mezi školami, ale vyslovuje pochybnost, zda ve všech školách je dodržováno přesné zadání JZZZ např. z důvodu vybavenosti škol.

SOŠ a SOU Vyškov (Instalatér) dokonce uvedl názor, že srovnání úrovně jednotlivých škol je třeba řešit centrálním způsobem oprav písemných prací.

JZZZ přispívá k objektivitě hodnocení výsledků vzdělávání v oboru – souhlasí 97 % škol

SOU Netolice (Kadeřník): Zejména u materiálů a technologie si myslíme, že konkrétní zkoušející mohou mít jiné nároky na odpovědi při stejném bodovém ohodnocení. Proto nemohou být, dle našeho názoru, výsledky plně srovnatelné.

Pedagogům SOU potravinářského Jílové u Prahy (Cukrář-výroba) se požadavky na hodnocení žáků zdají příliš zjednodušené, i žák, který se o obor po dobu vzdělávání příliš nezajímal a nesnažil se, zkoušky poměrně dobře zvládnul.

JZZZ odpovídá potřebám a charakteru oboru - souhlasí 95 % škol

SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava postrádá v JZZZ všech prodavačských oborů u ústní zkoušky zbožíznalství.

JZZZ přibližuje závěrečnou zkoušku požadavkům praxe - souhlasí 91 % škol

Ze SOU gastronomie Praha 10 upozornili, že v oboru Cukrář je nutné přihlédnout k novým trendům.

V této souvislosti SŠ hospodářská a lesnická Frýdlant vyslovila názor, že JZZZ nedovoluje větší přizpůsobení regionálním požadavkům praxe. Podobný je názor Waldorfské školy Příbram (Krejčí): Jestliže se sjednocují požadavky na závěrečnou zkoušku prostřednictvím JZZZ, tak zkouška nemůže být zaměřená na výrobu v daném regionu. Když se sjednotí závěrečná zkouška, tak se vzdaluje od individuálního zaměření dané školy v regionu (viz otázky o sériové výrobě v regionu, kde se nenachází velký textilní podnik).

Využití JZZZ u závěrečné zkoušky zvýšilo prestiž školy – souhlasí 75 % škol

OA a HŠ Havlíčkův Brod (Číšník – servírka): Veřejnost není dostatečně informována o JZZZ a nevnímá NZZ jako prestižní záležitost.

Prestiž školy v žádném případě využití JZZZ nesnížilo, udává SŠ a VOŠ Chrudim.

JZZZ přispělo k porovnání školy s ostatními školami – souhlasí 80 % škol

JZZZ přispělo ke spolupráci s ostatními školami – souhlasí 50 % škol

SOŠ a SOU Kladno (Zedník) vyslovila zajímavý postřeh, že v situaci nedostatku žáků školy mezi sebou mnoho nespolupracují, spíše si konkurují.

Na poněkud nečekanou souvislost upozornila SŠ PRAKTIK Olomouc (Prodavač): Odborník z praxe, který také působí jako učitel odborného výcviku na zkrácený úvazek na vedlejší škole, konstatoval, že úroveň našich žáků je vyšší, než u jejich žáků oboru Obchodník; jinými slovy, na základě shlédnuté úrovně a obsahu JZZZ zvýší své nároky u studijního oboru.

Požadavky stanovené v JZZZ přispěly k materiálně technickému dovybavení školy – souhlasí 32 % škol

ISŠ - COP Brno uvedla, že bylo nutno dokoupit nástroje pro závěrečnou zkoušku v oboru Obráběč kovů. Podobně SŠ společného stravování Ostrava – Hrabůvka: Bylo nutno v předstihu školu dovybavit materiálně-technickými prostředky před konáním ZZ (např. požadavek na tabule pro 6 osob v JZZZ Číšník-servírka).

Jiné školy problémy s vybavením nemají. SOŠ a SOU technických oborů Česká Třebová (Elektrikář-slaboproud): Naše škola má velmi dobré vybavení, bez ohledu na ZZ. SŠ hotelová a služeb Kroměříž (Pekař, Cukrář-výroba): Škola je plně materiálně a technicky vybavena. SOŠ Litvínov - Hamr (Kadeřník): škola disponuje vším potřebným. SOŠ a SOU Znojmo: Materiálně technické vybavení školy pro obor Cukrář je na velmi dobré úrovni, není třeba dovybavovat.

Jednotné zadání přispělo k motivaci žáků při přípravě na ZZ – souhlasí 64 % škol

Žáci přikládali ZZ podle jednotného zadání vyšší důležitost v porovnání s dosavadní ZZ – souhlasí 52 % škol

Školy komentovaly přístup žáků k závěrečným zkouškám zejména v tom smyslu, že jej jednotné zadání příliš neovlivňuje, což napsala také SŠ a VOŠ Chrudim: Žáci přistupují k závěrečné zkoušce stejně jako při školním zadání. Podobně SŠ hotelová a služeb Kroměříž: Žáci nepřikládají význam tomu, že skládají závěrečné zkoušky podle JZZZ. A SOU Liběchov (Zahradník): Motivace žáků k ZZ je na stejné úrovni, považují ZZ za důležité, ať je vykonávána ta domácí či podle JZZZ.

Vyučující ze SŠ automobilní Holice (Autoelektrikář) to řekl naplno: „Žáci potřebují výuční list. Bude-li to prostřednictvím JZZZ nebo jinak, je jim srdečně jedno. Buďme realisté!“

SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava si posteskla, že obor Krejčí se posuzuje dost obtížně, neboť žáci o něj mají minimální zájem: V naší škole se připravovaly 4 žákyně a v řádném termínu splňovala podmínky pro vykonání závěrečné zkoušky pouze 1 žákyně, což vypovídá o jejich zájmu a přístupu k těmto pro ně životním zkouškám.

Další školy upozornily na to, že jednotná zadání jsou ve škole běžnou praxí. OA a HŠ Havlíčkův Brod využívá JZZZ již 4 roky a žáci berou tento postup jako samozřejmost.

Také v SŠ PRAKTIK Olomouc uplatňují JZZZ již 4. rok, takže zadání již nemělo punc něčeho speciálního.

Podle ohlasu žáků SOU a SOŠ SČMSD Hronov (Kuchař - číšník pro pohostinství) byl tento způsob mnohem lehčí, než když témata zadávala sama škola.

Škola předala žákům potvrzení z NÚOV o vykonání závěrečné zkoušky podle JZZZ – souhlasí 78 % škol

SOŠ a SOU TOS Čelákovice uvedla v souladu s pokyny pro vydávání potvrzení: Potvrzení jsme k naší lítosti nepředali, protože si myslíme, že pokud jsme nedělali JZZZ v plném rozsahu, nemůžeme potvrzení vydávat.

Přísnější podmínky pro vydání potvrzení nastavily SOU Nové Strašecí a SŠTŘ Nový Bydžov (Opravář zemědělských strojů): Potvrzení o vykonání ZZ podle JZZZ škola předala pouze žákům, kteří prospěli s vyznamenáním.

Z VOŠ a SPŠ Rychnov nad Kněžnou a SOŠ oděvní a SOU Strážnice si postěžovali, že potvrzení pro žáky nemohli vystavit z časových důvodů.

SŠ polytechnická Brno a SŠ energetická a stavební Brno upozornily na to, že žáci, kteří složili zkoušku podle JZZZ Montér suchých staveb, ještě získali osvědčení vydávané Cechem sádrokartonářů.

SOŠ a SOU Beroun – Hlinky navrhla technické doporučení: Bylo by vhodné, aby certifikát byl k dispozici jako šablona pro evidenční systém studentů (např. Bakaláři).

2. Postoje k Nové závěrečné zkoušce

Realizace závěrečné zkoušky podle JZZZ byla pedagogickým sborem přijímána vesměs pozitivně – souhlasí 93 % škol

Podle SŠ SČMSD Šilheřovice jednotné zadání přispělo i k motivaci učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů.

Nad úlohou jednotného zadání v praxi škol se zamysleli např. v ISŠ - COP Valašské Meziříčí: Dům se nedá stavět od půdy. Napřed by měly být vydány jednotné učebnice a osnovy, podle kterých se má učit, a potom teprve se může zkoušet podle jednotných zkoušek. K tomu dodává SPŠ Třebíč (Mechanik elektronických zařízení): Pedagogický sbor se snažil v ŠVP individualizovat školu a JZZZ toto poněkud popírá.

Realizace závěrečné zkoušky podle JZZZ byla žáky přijímána převážně pozitivně – souhlasí 87 % škol

Realizace závěrečné zkoušky podle JZZZ byla rodiči přijímána převážně pozitivně – souhlasí 82 % škol

V SOU potravinářském Jeseník (Pekař) mají zkušenost, že rodičům je to vesměs jedno. A podobně uvádějí v SŠ oděvní, služeb a podnikání Ostrava (Krejčí): Rodiče nemají zájem přijít na třídní schůzky, natož se zajímat o závěrečnou zkoušku.

Konstruktivnější přístup rodičů zprostředkovala SŠ prof. Zdeňka Matějčka Ostrava - Poruba (Zahradník): Rodiče žáků požadují, aby témata JZ byla známa žákům předem, již před ZZ.

Realizace závěrečné zkoušky podle JZZZ se setkala s kladnou odezvou ze strany zřizovatele – souhlasí 84 % škol

V OA a HŠ Havlíčkův Brod se domnívají, že zřizovatel není informován a tom, které školy jsou zapojeny do projektu. VOŠ a SPŠ Rychnov nad Kněžnou a další školy nemají ze strany zřizovatele zpětnou vazbu.

SOŠ a SOU Neratovice (Klempíř-strojírenská výroba, Automechanik) upozornila na závažnější důsledky: Postoj zřizovatele neznáme, ale za situace, kdy je škole výrazně snížen rozpočet na provoz, nevíme, zda se budeme moci v plném rozsahu zúčastnit NZZ podle JZZZ i příští školní rok, i když bychom chtěli.

Škola zaznamenala zájem o Novou závěrečnou zkoušku ze strany zaměstnavatelů – souhlasí 39 % škol

SŠ společného stravování Ostrava - Hrabůvka (Cukrář-výroba) zmínila pozitivní zkušenost se zájmem zaměstnavatelů: Naše škola je do projektu NZZ zapojena od začátku, proto zaměstnavatelé již neprojevují zvýšený zájem, ale účast školy v rámci NZZ je pro ně již samozřejmostí.

Více škol uvádělo opačnou zkušenost, např. SŠ SČMSD Žďár nad Sázavou: Uplatnitelnost absolventů oboru Aranžér je složitá, tudíž i zájem ze strany zaměstnavatelů je nízký.

HŠ Teplice (Cukrář-výroba) shrnula nezájem všech aktérů: Uvedené čtyři skupiny se převážně o JZZZ nezajímaly.

Škola předpokládá využití JZZZ při závěrečné zkoušce i v příštím školním roce – souhlasí 96 % škol

Na situaci s nedostatkem žáků v učebních oborech upozornila např. SŠ a VOŠ České Budějovice (Sladovník – pivovarník): V příštím školním roce nemáme v tomto oboru žádného žáka ve 3. ročníku. A podobně SŠ Odry (Krejčí - dámské oděvy): V oboru Krejčí byly tyto závěrečné zkoušky poslední. Výuka ve škole končí pro nízký zájem ze strany potencionálních uchazečů.

Mezi školami, které nepředpokládají využití jednotných zadání v příštím roce je SŠ živnostenská Sokolov (Aranžér): Závěrečné zkoušky proběhly hladce a úspěšně, ale v jednotném zadání nevidíme žádný přínos. Pokud nedojde ke změnám vrátíme se k vlastním závěrečným zkouškám. K JZZZ Kadeřník uvedla stejná škola: Pokud nedojde ke změnám v zadání u výměny modelů a nebarvené modelky, od JZZ odstoupíme. Druhou školou, která se vyslovila k využití JZZZ negativně je SOU služeb Praha 9 (Zlatník a klenotník): JZZZ pro obor Zlatník a klenotník není možné využít v plném rozsahu, neboť se její zadání, formulované jinou školou, neslučuje s požadavky a organizací výuky naší školy.

Na dotaz, zda by byl ochoten spolupracovat při tvorbě JZZZ v příštím školním roce konkrétní pracovník školy odpovědělo kladně 19 % škol. Kontakty na tyto pracovníky spolu se všemi připomínkami škol k jednotlivým jednotným zadáním byly předány editorům autorských týmů pro JZZZ 2010/11.

4. Příloha – dotazník pro školy